N°. 70. 185

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 2 SEPTEMBER.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 30sten Augustus.

[illegible] in het denkbeeld dat het bezoek van *Victoria* aan het hôtel der Invaliden geen plaats heeft gehad; naar het Regeringsblad berigt, schijnt zulks echter wel het geval geweest te zijn; men leest daarin namelijk het volgende: «De Koningin heeft eergisteren het graf des Keizers bezocht. Geen harer bezoeken heeft een zoo levendigen indruk gemaakt. Naardien de revue zeer lang geduurd had werd H. M. niet meer in het hôtel verwacht, nogtans wilde zij, hoe laat het ook zijn mogt, derwaarts gaan. De Koningin kwam dus tegen het vallen van den nacht, door een talrijken staf gevolgd, door de veteranen uit onze voormalige oorlogen omringd, die haar op haren weg te gemoet waren gegaan; en met edele inkeering in zich zelve naderde zij de laatste verblijfplaats des mans die Engelands meest bestendige wederpartijder geweest is. Welk een schouwspel! Welke herinneringen bij zoo vele voor den geest teruggeroepene tegenstrijdigheden! Maar toen, bij het licht der toortsen, bij den glans der uniformen, bij het geluid des orgels dat het *God save the Queen* speelde, de Koningin door den Keizer de kapel werd binnengeleid waar *Napoleon's* overschot rust, was de uitwerking treffend en ontzettend, de ontroering diep; want iedereen gevoelde dat het hier niet maar de eenvoudige hulde bij het graf van een groot man gold, maar eene plegtige daad, die getuigde dat de ijverzucht van het verledene voorbij is en dat het verbond tusschen de twee Volken aldaar de meest schitterende bezegeling ontving."

Men rekent dat Hare Brittannische Majesteit aan geschenken voor verschillende personen van het Keizerlijk Huis en aan giften voor de bedienden te St. Cloud, op de Tuileriën en elders in het geheel 10,000 ponden sterling heeft uitgegeven. De bestede som voor aankoopen op de wereldtentoonstelling moet nog grooter wezen.

De Keizer en prins *Napoleon*, die Boulogne Dingsdag ten half twee ure verlaten hebben, zijn ten vijf ure des avonds in deze hoofdstad wedergekeerd.

— Men wil weten, dat de Koning van Sardinie in de maand October alhier aankomen en zijn intrek op het paleis der Tuileriën nemen zal; zijn verblijf zou veertien dagen duren, terwijl hij ook acht dagen te Londen zal gaan doorbrengen. Eene luisterrijke ontvangst wacht ook dezen Vorst.

— Uit Marseille is hier de volgende depêche ontvangen: «Het Keizerlijk Oostenrijksch fregat van oorlog *Radetzky* is gisteren de haven van Toulon binnengeloopen. Aan boord daarvan bevond zich de aartshertog *Ferdinand Maximiliaan*, jongere broeder van keizer *Frans Joseph*. Z. K. en K. H. heeft heden in het gebouw der maritieme prefectuur, waar hij zijn intrek genomen heeft, de plaatselijke besturen ontvangen en daarna het arsenaal en de verdere merkwaardigheden der stad bezigtigd. Heden avond zal Toulon geïllumineerd worden."

— In den nacht van Zondag op Maandag ll. hebben te Angers wanordelijkheden van den ernstigsten aard plaats gehad. Volgens bij de overheden ingekomen rapporten, gold het niets minder dan een aanval der socialistische partij, welke uit de voorsteden van Angers en de omliggende gemeenten gewapend naar de prefectuur trekken en zich van het gezag meester maken moest. Door de krachtdadige maatregelen, welke door den Prefect en den in het departement bevel voerenden Generaal werden genomen, gelukte het de verschillende socialistische benden, welke uit ongeveer duizend personen bestonden, uiteen te drijven; ongeveer 200 arrestatiën werden bewerkstelligd en een met wapenen en krijgsbehoeften beladen wagen werd in beslag genomen. De aanstokers van dit oproer schijnen twee personen te zijn, aan wie onlangs gratie is geschonken.

— Bij het Fransche stadje Morteau, aan de grenzen van Neuchatel, is dezer dagen een gedeelte van een bosch, ongeveer 200 voeten breed en eenige uren lang, geheel omvergestort. De boomen liggen langs de helling des bergs afgeknot op den grond. Men begroot de schade op ruim 900,000 franken. Op het oogenblik dier omstorting scheen, zoo als ooggetuigen verhalen, het geheele bosch in volle vlam te staan, hetwelk aan een electriek natuurverschijnsel doet denken.

— De Fransche dagbladen behelzen uitvoerige berigten alsmede een rapport van den generaal *Pélissier* betrekkelijk den slag aan de Tschernaya. Daarin leest men dat de Russische generaal *Read*, die de aanvallers aanvoerde, gesneuveld en zijn lijk door de afdeinzende Russen op het slagveld achtergelaten is, en dat men bij hem een plan van den aanval en van de vervolgens te ondernemen bewegingen heeft gevonden. Uit dit stuk is gebleken dat het doel der Russen was, de werken der geallieerden aan de Tschernaya te vermeesteren, aldaar eene vaste positie in te nemen, en de Fransche kavallerie, die in de vallei van Baidar gelegerd was, van de hoofdmagt der geallieerden af te snijden.

Na den slag aan de Tschernaya is door den generaal *Pélissier* eene dagorde aan zijne troepen uitgevaardigd, waarin gezegd wordt: «Vijf divisien Russische infanterie, ondersteund door eene talrijke artillerie en door aanmerkelijke scharen ruiterij, te zamen eene effective sterkte van omstreeks zestig duizend man uitmakende, hebben zich op onze liniën geworpen. De vijand dacht u uit dezelve te zullen verdrijven, en u naar het hooge vlak van den Chersonesus te zullen doen afdeinzen. Gij hebt zijne vermetele hoop te schande gemaakt: hij is op alle punten teruggeslagen; en de Sardiniers, op onze regter zijde, hebben zich waardig betoond om met u te wedijveren. De Russen hebben in dit gevecht meer dan zes duizend man benevens verscheiden generaals verloren, en meer dan 2200 gekwetsten of gevangenen in onze handen achtergelaten, alsmede het sedert lang gereed gemaakte materieel voor het overtrekken der rivier."

Na opnoeming der Fransche hoofdofficieren die zich bij het afslaan van den aanval der Russen onderscheiden hebben, vervolgt de generaal *Pélissier* aldus: «Eene Engelsche batterij, gevestigd op de hoogte die Tschergun bestrijkt, heeft ons krachtig geholpen om den vijand te doen wijken zonder onze reservetroepen in het gevecht te brengen. De Turken zijn ons, toen zij door een valschen aanval niet langer opgehouden werden, met zes bataillons en eene batterij komen bijstaan. De Engelsche kavallerie stond met Sardinische eskadrons gereed om de dappere Afrikaansche jagers onder bevel van den generaal *Morris* te ondersteunen, indien wij het gevecht nog voordeeliger voor ons hadden kunnen maken door den vijand te vervolgen. Maar ik heb onze groote onderneming niet uit het oog verloren, en ik wilde uw bloed sparen, toen de uitslag van het gevecht nogmaals getoond had dat die zoo hoog geroemde infanterie der Russen voor u moest onderdoen."

— Volgens een telegraphisch berigt uit Madrid van ll. Dingsdag, was in de vrijwillige geldleening van 230 millioen realen nog maar voor 65 millioen ingeschreven. Evenwel scheen het gouvernement nog niet tot eene gedwongen leening te willen overgaan, maar den tijd voor de vrijwillige deelneming nogmaals te zullen verlengen.

Het Spaansche gouvernement heeft noodig geacht in zijn officieel dagblad eene logenstraffing te plaatsen van het gerucht, dat het een voorstel om de burgerlijke huwelijksverbindtenis in Spanje in te voeren, in overweging zou hebben genomen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 29sten Augustus.

In de dagbladen van het Russische gouvernement vindt men thans een omstandig rapport van den generaal *von Berg*, opperbevelhebber der krijgsmagt in Finland, over het bombardement van Sweaborg. Aan het slot daarvan leest men: »Al deze omstandigheden, te zamen genomen, hebben ten gevolge gehad dat, uitgezonderd de hier en daar niet te verhoeden brand, het nadeel, hetwelk dit hevige bombardement van twee etmalen aan de werken der vesting en aan de batterijen toegebragt heeft, over het geheel uiterst gering is. Volgens eene zeer gematigde raming zijn door den vijand omstreeks duizend schoten tegen het eiland Drumsö gedaan, zeventien duizend tegen Sweaborg en de nabijgelegen kustbatterijen van Helsingfors, en ruim drie duizend tegen het eiland Sandham.

»Niettegenstaande dit levendige vuur is ons verlies aan manschappen zeer matig: aan onze zijde zijn 44 man gesneuveld, en 2 hoofdofficieren, 3 officieren van minderen rang en 110 man gekwetst. Van de officieren en soldaten die kneuzingen bekwamen, zijn eenigen zelfs niet van hunnen post gegaan, en de overige staan reeds weder in de gelederen. Dat het verlies aan menschen zoo gering is, schrijf ik toe aan de wijze maatregelen, door onze officieren genomen om hunne soldaten door natuurlijke of kunstmatige beschutsels tegen het vuur des vijands te behoeden.

»Behalve het evengemelde verlies van ons garnizoen, zijn op ons linieschip *Rusland*, hetwelk in het naauwe kanaal van Gustafs-ward lag, 11 man gesneuveld en 1 onderofficier benevens 88 manschappen gewond of gekneusd; op een ander van onze oorlogsschepen heeft een matroos eene wonde bekomen."

De Berlijnsche bladen spreken van eene nieuwe circulaire depêche, welke voor eenige dagen door den graaf *Nesselrode* aan de Russische gezantschappen in het buitenland gezonden zou worden, ten einde hen omtrent den tegenwoordigen stand der Oostersche aangelegenheden in te

lichten. In dat stuk zou onder anderen met nadruk gewezen worden op de door de Russische regering aan den dag gelegde gezindheid, om aan eervolle vredesvoorstellen gehoor te verleenen.

— Vijf Engelsche bombardeerschepen, bij het bombardement van Sweaborg sterk beschadigd, zijn van Nargan te Elseneur aangekomen, om van daar naar Engeland terug te keeren.

— De jongste berigten uit St. Petersburg melden dat de geallieerde vloot niet langer in de onmiddellijke nabijheid van Kronstadt, maar ten westen van den lichttoren van Tolbaken gelegen was, ter sterkte van vijftien bodems.

— Uit Berlijn wordt gemeld dat, naar luid van Russische berigten, de Russische vloot in de Zwarte zee aanzienlijk zal versterkt worden, en dat men te Nicolajeff een begin zal maken met het bouwen van schepen van 130 stukken.

— De generaal *Gortschakoff* meldt onder dagteekening van den 28sten uit Sebastopol, dat het vuur des vijands was gelijk als dat der vorige dagen, en dat er niets merkwaardigs was gebeurd.

— Prins *Gortschakoff* heeft den 14den, voor het gevecht aan de Tschernaya eene dagorde aan het Russische leger doen afkondigen.

De troepen, die naar Ismaël op marsch waren, hebben tegenbevel ontvangen, en trekken naar de Krim.

Den 8sten Augustus zijn 17 bataillon militie-troepen te Simferopol aangekomen en den 10den naar het Noordenkamp vertrokken. Prins *Gortschakoff* heeft haar met de volgende woorden aangesproken:

»Heil brave landgenooten! heil, namens het geheele leger! Gij hebt niet gewijfeld, om, op het eerste woord van wijlen onzen Keizer, vrouwen en kinderen, huis en betrekking te verlaten en u bij ons te voegen, die alhier, op de uiterste grenzen van ons groot vaderland, sedert bijna elf maanden, een roekeloozen vijand bestrijden. Uw besluit alleen waarborgt ons, dat gij u, in dezen moorddadigen strijd, zult gedragen, als aan ware Russen betaamt, voor den roem en den trots van het vaderland en van onzen wel beminden keizer, en tot schrik van dien heiligschendigen vijand.

»Broeders! door uwe komst, wordt mijne zending oneindig gemakkelijker, en de opoffering, die gij op het altaar des vaderlands gelegd hebt, waarborgt mij, dat ik mijn doel zal bereiken, dat is, om den vijand, in die wateren te werpen, welke zijne kohorten op onze kusten heeft gebragt. Gij zult spoedig den vijand, vol van verwatenheid, voor u zien! Alsdan, mijne vrienden, zult gij uwe moedige borst aan hunne wilde drift tegenover stellen, en de eer en den roem van Rusland niet laten verloren gaan. Alsdan, wapenbroeders, een hoerah aan onzen regtgeloovigen keizer! aan ons vaderland! aan zijne edelmoedige zonen, die aan hetzelven ten allen tijde een onsterfelijken roem hebben gegeven!"

Er zijn nog 38 bataillons militie, elk van 1000 man, op marsch. Zij bevinden zich tusschen Nicolaïef en Krementschouck.

— Volgens te Keulen uit Berlijn ontvangen brieven zou de Koning van Pruissen het voornemen hebben, in de volgende week de Rijnprovincie te bezoeken en is de heer *von Wussow*, slotvoogd van Stolzenfels, reeds derwaarts vooruitgereisd, om de vereischte schikkingen tot ontvangst te maken.

— Te Pilis Maroth, bij Gran, beweert men thans een krachtdadig middel tot herstel van de cholera in het sap der jeneverbessen gevonden te hebben. Van 35 cholera-lijders, op welke dit middel daar is toegepast, zou geen enkele gestorven zijn, en zouden zelfs de meesten hunner reeds den volgenden dag in zoover hersteld zijn geweest, dat zij hunne gewone bezigheden hebben kunnen hervatten.

ENGELAND.

LONDEN, den 30sten Augustus.

Lord *Dundonald* beklaagt zich op nieuw openlijk, na het bombardement van Sweaborg, dat men zijn stelsel van vernieling niet heeft willen volgen of behoorlijk onderzoeken. Genoemd bombardement, zegt hij, en het moedig afslaan van den uitval uit Sebastopol geeft, hoe loffelijk op zich zelf, geene genoegzame vergoeding voor de gedurende twee veldtogten opgeofferde menschen, noch voor de aanwending van zestig millioen ponden sterling, noch voor de ontzettende vermeerdering der openbare schuld, noch voor het achterwege blijven van beslissende zegepralen te land of ter zee. »Zullen wij, vraagt hij verder, een derde jaar, en de uitgave van nog 30 millioen ponden sterling meer afwachten, in de hoop op voldoende uitkomsten door middel van nog meer bomproef vlottende batterijen, mortierschepen en stoomkanonneerbooten, met groote mortieren en kanonnen gewapend, die door soortgelijke overtroffen kunnen worden, of wil men geduldig afwachten welke uitwerking de blokkade op de Russische geldmiddelen hebben zal?" Bij dit schrijven voegt zijn lordschap den inhoud van een bij hem ontvangen brief van den beroemden ingenieur *C. Pole*, waarin deze zijne meening uit dat de vinding van lord *Dundonald* door eene genoegzame zee- of landmagt ondersteund, eene vesting binnen weinige uren zou kunnen vernielen, het bedwingen van welke anders veel meer tijd kosten zou, en zulks met een betrekkelijk veel geringer verlies aan de zijde der aanvallers.

— Te Southampton zijn dezer dagen in twee Engelsche transportschepen acht honderd ton ongevulde bommen voor de Krim ingeladen. Een van die schepen heeft 2386 stuks bommen aan boord genomen, ieder 190 pond zwaar.

— De Engelsche dagbladen hebben medegedeeld dat den 18den dezer negen mortierbooten uit de Oostzee de terugreis naar Engeland hebben aangenomen; doch uit nadere berigten blijkt dat die vaartuigen teruggekeerd zijn omdat zij reeds bij de eerste beproeving, namelijk het bombardement van Sweaborg, na een grooter of kleiner aantal schoten (gemiddeld ieder 220) gedaan te hebben, onbruikbaar waren.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 1sten September.

De in de zitting van den Gemeenteraad van den 25sten Augustus ll. gedane benoeming van den EdelAchtb. Heer Mr. *J. F. C. J. de Roy*, tot wethouder dezer stad, in plaats van wijlen den EdelAchtb. Heer Mr. *C. Pels Rijcken*, heeft bij de ingezetenen dezer stad, waar de Heer *de Roy* vroeger eene reeks van jaren de betrekking als Burgemeester op eene loffelijke wijs had vervuld, algemeen genoegen verwekt. Als een blijk daarvan mag gelden, dat reeds den eigen avond na de benoeming, door de alhier gevestigde Muzijkvereeniging *Vlijt en Volharding*, onder directie van haren verdienstelijken Directeur, den Heer *P. Wijmer*, den Heer *De Roy* eene luisterrijke serenade werd gebragt, en Z.Ed. Achtb. bij die gelegenheid tevens, door den Voorzitter der Vereeniging, op de hartelijkste wijze werd toegesproken, en er als 't ware aan werd herinnerd, hoe ZEdA. reeds van het jaar 1813 af in het bestuur dezer stad had gezeteld en, op eene loffelijke wijs, ruim het vierde eener eeuw tot op de invoering der tegenwoordige gemeentewet als Burgemeester had gefungeerd; dat de tegenwoordige benoeming, bij de eerste vacature geschied, het overtuigendst bewijs gaf van de hoogachting in den raad hem toegedragen, en dat de Muzijkvereeniging, als tolk van de gevoelens der burgerij, hem deze serenade had willen brengen, als eene hulde zoowel aan den nieuwbenoemde, als aan den Edel Achtbaren Raad, die in deze keuze, zoozeer het bewijs van overeenstemming met de gevoelens der burgerij had gegeven.

Diep getroffen werd door den Heer *de Roy* deze toespraak beantwoord, waarop het Gezelschap, nadat het eenige gelegenheidsmuzijkstukken, keurig uitgevoerd had, zich naar zijn vereenigingslokaal begaf en daar den avond verder broederlijk doorbragt; met den wensch in 't gemoed, den Heer *de Roy* nog lang mede aan 't hoofd de stedelijken bestuurs te zien.

Bij dit openbaar blijk van hulde en hoogachting is het niet gebleven. Ook de Koninklijke Muzijk-Vereeniging *Philharmonie* heeft den Heer *de Roy* — evenzeer als bij dat eerste blijk, onder den toeloop eener groote menigte belangstellenden — eene niet minder luisterrijke serenade gebragt, bij welke gelegenheid de gehuldigde, door het hoofd van het gezelschap, den Heer *H. J. van de Goorbergh*, plegtstatig nagenoeg volgenderwijze werd toegesproken:

Na te hebben aangehaald dat het den spreker, mede-oprigter en sedert 15 jaren aan het hoofd der Vereeniging, eene aangename taak was de tolk van hare gevoelens te zijn, en te hebben te kennen gegeven, hoezeer het hem persoonlijk getroffen had, toen hij van eene reis terugkomende, juist door de feesttoonen van *Vlijt en Volharding* de benoeming van den heer *de Roy* tot wethouder vernomen had, waarop zijne eerste gedachte, gelijk die der geheele Vereeniging geweest was, den nieuwen wethouder insgelijks eene muzijkale feesthulde te brengen, ging de Heer *van de Goorbergh* nagenoeg aldus voort:

»Al wat door den waardigen voorzitter van den gemeenteraad deze stad bij deze uwe benoeming U is toegewenscht en toegesproken, onder te kennengeving dat deze keuze een bewijs is van erkentelijkheid voor vroeger bewezen diensten als Burgemeester, al, wat U welmeenend mag gezegd zijn, wordt door onze *Phil-harmonie* ook tot hare woorden gemaakt, waarbij zij, gaf het hier pas, nog veel zou kunnen voegen met betrekking tot een aloud en aanzienlijk geslacht, en wat U in der tijd als Jubilaris-Overdeken van het Gilde van *St.-Joris* werd toegezongen. Wij bepalen ons thans met tot U te zeggen: Neem deze uwe nieuwe betrekking onder de gunstigste voorteekenen aan, bekleed haar met eere en genoegen, toegerust met den zegen van Hem van wien alle goede gaven en volmaakte giften afdalen!"

Ten slotte gaf de Heer *van de Goorbergh* te kennen, wat het gezelschap verhinderd had niet eerder dit openbaar blijk van hulde den Heer *de Roy* te brengen, en betuigde hij in 't bijzonder de achting en vriendschap die hij steeds van der jeugd af voor ZEd. Achtb. en diens huis had gekoesterd.

De *Staats-Courant* van ll. Donderdag behelst het volgende:

»Ten gevolge van Zr. Ms. besluit van den 9den dezer, n°. 70, waarbij 's Konings tevredenheid en goedkeuring aan den vice-admiraal *E. G. van der Plaat* is te kennen gegeven over de loffelijke wijze, waarop door hem het bevelhebberschap over 's Rijks zeemagt in Oost-Indie is gevoerd, is die vlag-officier met den 4den dezer (tijdstip waarop hij hier te lande is teruggekeerd), onder dankbetuiging voor zijne in die betrekking aan den lande bewezene, veelvuldige en belangrijke diensten, op non-activiteit gebragt.

— Nog leest men in de *Staats-Courant*:

»Bij het Departement van Kolonien zijn van verschillende zijden ontvangen plannen en voorstellen, betreffende eene nationale, versnelde en maandelijksche pakketvaart tusschen *Nederland* en *Java*.

»De Regering stelt hoogen prijs op de daarstelling van zoodanige versnelde gemeenschap en is bereid daartoe hare medewerking te verleenen.

»Alvorens omtrent de reeds ontvangen voorstellen eene beslissing te nemen, wenscht de Regering echter alle belangstellenden in dit gewigtig onderwerp in de gelegenheid te stellen om zich te dezer zake aan te melden. Zij noodigt mitsdien de gegadigden uit, om zich tot het Departement van Kolonien te wenden met overlegging van uitgewerkte voorstellen, bevattende eene aanduiding der vaartuigen waarmede — en het tijdvak waarin iedere reis zal worden gedaan, benevens zoodanige verdere opgaven, als noodig zijn om de waarborgen voor eene goede uitvoering der zaak volledig te kunnen beoordeelen.

»Die voorstellen zullen bij het Departement van Kolonien worden ingewacht tot en met ultimo September dezes jaars; terwijl de voorkeur zal

worden gegeven aan die onderneming, welke bevonden zal worden, bij de minste eischen, de meeste waarborgen tot bereiking van het doel op te leveren."

— De Raad der gemeente Oosterhout heeft besloten dat bij gelegenheid der tentoonstelling van land- en tuinbouw, vee- en werktuigen, op den 22sten, 23sten en 24sten aanstaande, er tevens volksfeesten zullen plaats hebben, waartoe de raad eene subsidie uit de gemeentekas heeft verleend en eene commissie uit zijn midden benoemd om tot regeling der feesten werkzaam te zijn.

— Het *Nieuws- en Advertentieblad van Zeeuwsch Vlaanderen* verzekert dat het plan van den spoorweg van Lokeren naar Neuzen, waardoor laatstgenoemde plaats in betrekking komt tot al de spoorwegen in Belgie, stellig ten uitvoer zal gelegd worden, althans voor zoo verre de rigting zich tot Belgie bepaalt, daar men zoowel in Oost- als in West-Vlaanderen algemeen daaraan zijne goedkeuring heeft gehecht. De voorloopige werkzaamheden tot de onteigening zouden in Belgie eerstdaags aanvangen.

— De zucht tot landontginning begint ook in de provincie Gelderland hand over hand toe te nemen; vele eigenaren van uitgestrekte heidevelden, vooral ook in het graafschap Zutphen, hebben, door mannen van ervaring voorgelicht, in de laatste jaren een groot deel daarvan in bouw- en weiland herschapen; allerwege ziet men boerderijen en arbeiderswoningen als uit het niet verrijzen, waardoor aan zoo menig gezin geschikte gelegenheid tot een goed bestaan wordt verschaft. Dezer dagen is wederom eene zeer nette en doelmatige boerenwoning op het uitgestrekte landgoed Slangenburg, in de gemeente Ambt Doetinchem, opgerigt; het terrein, ofschoon nog eenigzins ruw en onbewerkt, en misschien nog te zeer van nabij met wouden en bosschen omgeven, levert aanvankelijk een schoon gezigt op en getuigt, zoowel als het gebouw, van den goeden smaak des stichters.

— In de *Staats-Courant* leest men:

«Onlangs is door de nieuwspapieren een berigt uit het Westland opgenomen, inhoudende dat de bekende druivenziekte zich aldaar weder had geopenbaard, in weerwil van alle daartegen aangewende middelen. Door de burgemeesters van de gemeenten Naaldwijk, 's Gravezande en Wateringen zijn wij verzocht te melden, dat dit berigt onwaar is, en dat nergens, waar het bekende middel doelmatig is aangewend, zich eenig spoor dier ziekte vertoond heeft."

— Laatstl. Maandag morgen is het Kamp op de Zeister heide, door het korps mineurs en sappeurs bezet, door den generaal-majoor *Gey van Pittius* bezocht. De generaal heeft de troepen aldaar geïnspecteerd en de verschillende werken bezigtigd, welke er met de meeste zorg door de troepen, onder bevel van den luitenant-kolonel *Muschart*, zijn volvoerd. Er was aangekondigd, dat Maandag eenige steen- en granaatmijnen zouden springen; dit had velen naar het kamp gevoerd, waaronder men ook opmerkte twee adjudanten en drie ordonnans-officieren van Z. M., die uit 's Gravenhage waren gekomen, om het kamp te bezigtigen en het springen der mijnen bij te wonen. De generaal *Gey* betuigde aan den luitenant-kolonel zijne bijzondere tevredenheid over alles wat door de troepen onder zijn kommando verrigt was. — Den 16den Sept. zal het korps mineurs en sappeurs het kamp weder verlaten, om te Utrecht in garnizoen terug te keeren.

— Bij Zr. Ms. besl. van den 12den der vorige maand, n°. 87, is bepaald: 1°. dat de rok, thans bij de verschillende staven, mitsgaders bij het wapen de infanterie en het bataillon mineurs en sappeurs, alsmede door de officieren van de Kon. Akademie voor de zee- en landmagt gedragen wordende, zal worden vervangen door een korten jas; 2°. dat de gesloten kraag aan alle lakensche kleedingstukken, bij de opgemelde staven, korpsen en officieren in gebruik, zal worden vervangen door eene open kraag; 3°. dat het gouden en zilveren galon, thans voor den pantalon in gala-tenue voorgeschreven, in het algemeen wordt afgeschaft, zullende de pantalon voortaan alleen van binnenzijde voorzien, terwijl dat kleedingstuk, in het vervolg, van voren met een gulp zal worden gedragen; 4°. dat de degen, thans nog bij de generaals, mitsgaders bij de officieren van sommige staven en korpsen in gebruik, afgeschaft en vervangen wordt door eene sabel met koppel, volgens het model, bij de infanterie in gebruik, terwijl de generaals, in het vervolg, in groote tenue, een koppel (ceinturon) van goud galon met dito sabeldrager, een en ander gevoerd met rood marokkijn leder, zullen dragen, en 5°. dat het invoeren van den korten jas, geleidelijk en achtervolgens zal geschieden, naar gelang dat de thans in gebruik zijnde rokken voor de officieren, onderofficieren en verdere manschappen zullen zijn afgedragen en de voorraad dier kleedingstukken zal zijn uitgeput.

— Uit 's Hage schrijft men dat Z. M. de Koning zich niet uit de residentie naar Nijmegen zou begeven, om bij de te houden tentoonstelling van landbouw enz. tegenwoordig te zijn.

— In de *Amst. Ct.* leest men het volgende voorval: »Eergisteren namiddag betrad eene dame de stoep van den heer . . . op den Singel bij de Heisteeg, haren bloedverwant, wien zij een bezoek wilde brengen. Eenige straatjongens waren aldaar bezig met lucifers te spelen en werden door de dame voor het gevaarlijke van dat spel gewaarschuwd. Een der jongens wierp hierop een pas ontstoken lucifer naar de dame, wier luchtige zomerkleeding plotseling in lichte laaije vlam stond. De stoep af en in het kantoor daaronder te snellen was het werk van een oogenblik; doch hoe ras deze poging om uit het gevaar te raken ook geschiedde, en met zooveel zelfopoffering de in het kantoor aanwezige heeren zich ook beijverden om de vlammen te smoren, heeft de ongelukkige vrouw, wier kleederen geheel verbrand zijn, vele en verschrikkelijke brandwonden bekomen. Zij bevindt zich onder heelkundige behandeling, en haar toestand was gisteren avond zorgwekkend. De jongens, die door baldadigheid het leven eens menschen in gevaar bragten, hebben zich, gedurende de verwarring en opschudding die het voorval veroorzaakte, uit de voeten gemaakt.

— In de thans tot 11 Julij loopende ontvangen Oost-Indische berigten leest men onder anderen het volgende:

Onder dagteekening van 5 Junij 1855 wordt uit Menado berigt, dat in den namiddag en avond van den 4den te voren, de civile gebouwen binnen het fort Amsterdam, gebezigd wordende tot rijstpakhuis, geldkamer, pakhuis voor amfioen en andere goederen van waarde, gevangenis en verblijf voor kettinggangers, eene prooi der vlammen zijn geworden.

De brand, omstreeks vijf ure des namiddags in eene op eenen kleinen afstand van het fort gelegene bamboezen woning ontstaan, ten gevolge van onvoorzigtigheid of zorgeloosheid der bewoners, werd, bij het heerschen van eenen vrij sterken zuidoostewind, door de overvliegende vonken snel overgebragt op de atappen daken van de gezegde gebouwen. Binnen weinige oogenblikken plantte het vuur zich zoo hevig voort, dat aan redding van geborgen gelden of goederen niet te denken viel. Met inspanning gelukte het het kruidmagazijn, hetwelk eenen niet onbelangrijken voorraad inhield en van alle zijden door de vlammen werd bedreigd, te sparen, en alzoo de hoofdplaats voor eene algeheele verwoesting te behoeden. Ook mogt men, hoewel niet zonder veel moeite, de vóór het fort gelegene en almede met atap gedekte koffijpakhuizen, behouden, als ook de particuliere woningen om het fort, welke insgelijks uit hout, bamboe en atap zijn zamengesteld.

Des morgens ten 4 ure was de brand gebluscht. Verlies van menschenlevens had men niet te betreuren. Van de gebouwen binnen het fort bleven slechts de muren over. De te weeg gebragte schade liet zich nog niet berekenen. Behalve het depôt voor recepissen en het saldo van 's lands kas, werden in de geldkamer de kassen van de weeskamer en den vendumeester bewaard. Het rijstpakhuis bevatte circa 7 koijangs rijst van 3000 A. pd. De ingezetenen der hoofdplaats, de schutterij, het garnizoen en de inlandsche en Chinesche bevolking hebben gewedijverd om den brand te beperken binnen de enge grenzen waarin hij gewoed heeft, en daardoor grootere, niet te berekenen onheilen voor te komen.

— Onder dagteekening van 8 Junij jl. wordt van Menado berigt, dat den 5 Junij het eiland Bangka, door eene Mangindanosche rooversvloot, bestaande uit 35 groote praauwen, was aangedaan. Deze vloot was, volgens berigt van eenen uit de handen der zeeroovers ontsnapten Ternataan, op hare terugreis naar Solok, en voerde eenige honderden geroofde menschen met zich.

— Uit de Noorderdistrikten van Celebes was de tijding ontvangen, dat er eenige ongeregeldheden in het regentschap Kaloekoea hadden plaats gehad en dat zekere daeng *Klaboe*, in den morgen van den 30 Mei jl., met eene bende van ongeveer 50 ruiters en 200 man, het in de nabijheid van de kampong Segerie staande gouvernementshuis, had aangevallen, geplunderd en verbrand, bij welke gelegenheid de ambtenaar ter beschikking van den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden, *F. baron Collot d'Escury*, die belast was met het civiel gezag over de regentschappen Segerie, Kaloekoea, Mandalle, Tala en Marang, was vermoord geworden, voor mede zijn oppasser en twee zijner bedienden, benevens de handelaar Poea Série. De waarnemende regent van Segerie had na eenen vruchteloozen tegenstand, waarbij eenigen zijner volgelingen werden gedood en gewond, de vlugt moeten nemen. Daeng *Klaboe* en de zijnen waren daarna weder naar het gebergte teruggekeerd.

Onmiddellijk na het ontvangen van dit berigt, rukte een detachement, bestaande uit 3 officieren en 150 man infanterie, eene sectie berg-artillerie, onder den 1 luit. *F. R. K. Peijer in Hoff*, en 25 man kavallerie, onder den luit. *J. A. M. Bruins*, alles onder bevel van den kapt. der infanterie *Camphuis*, tegen de muitelingen op en had het geluk hen den 13 Junij, na een scherp gevecht te verdrijven, waarna de kampong *Lapa Kandieng* en het huis van meergenoemden daeng genomen en in de asch gelegd werd, waarbij de troepen 3 gevangenen maakten en 56 karbouwen, benevens onderscheidene lansen en krissen, die door de hulptroepen werden buit gemaakt.

In het algemeen was ook bij deze gelegenheid wederom het gedrag van officieren, onderofficieren en manschappen allezins loffelijk, terwijl wijders bovenal vermeld wordt het moedig gedrag van den kapitein der infanterie *F. J. T. Franck*, den 1ste luitenant der infanterie *F. R. K. Peijer in Hoff* en den officier van gezondheid der 3de klasse *F. A. Wethmar*.

Van onze zijde bedraagt het verlies aan gesneuvelden 3 Europesche flankeurs en 1 inlandsch fuselier, terwijl men 1 zwaar gewonde Europesche flankeur en 17 door ranjoes ligt gekwetste manschappen telt.

De Hertog en Hertogin van Brabant zijn Dingsdag avond van hunne langdurige reis te Brussel teruggekeerd en vervolgens met hofrijtuigen naar het kasteel van Laeken gebragt; de Hertog en de Hertogin schijnen eene goede gezondheid te genieten.

— Bij de in deze week te Antwerpen plaats gehad hebbende aanbesteding van maritieme werken, bestaande in verschillende bassins en eene sluis, bedroeg de minste inschrijving 1,916,000 francs, zijnde minder dan bij de eerste aanbesteding, doch veel boven de begrooting.

— De rust schijnt thans geheel hersteld te zijn in de plaatsen in de nabijheid der fabrieken van chemische voorwerpen, en de meeste troepen, welke naar de oevers der Sambre waren ontboden, zijn in hunne respectieve garnizoensplaatsen teruggekeerd. Verscheidene personen, die wegens de plaats gehad hebbende zamenscholingen gearresteerd waren, zijn weder op vrije voeten gesteld.

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 26 Aug. tot en met 1 Sept. 1855. 4 mann. 1 vrouwel. geslacht.

STERFGEVALLEN.

Van 26 Aug. tot en met 1 Sept. 1855. 1 mann. 5 vrouwel. geslacht.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM den 31. Augustus.

TARWE en ROGGE in een doen met weinig handel verkocht. Van Tarwe: 128, 129 ℔ witb. Poolsche ƒ 530, 535; 128 ℔ b. dito ƒ 525. Van Rogge: 124 ℔ Rostocker ƒ 338; 124 ℔ Pruis. ƒ 340; 114 ℔ dito ƒ 325.

GERST hooger verkocht: 115 ℔ Engelsche ƒ 250; 113 ℔ Deensche ƒ 230.

HAVER in een doen: 72 ℔ Voeder ƒ 144.

BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD hooger betaald: Haarlemmermeer ƒ $17\frac{3}{4}$ à $18\frac{1}{4}$ per mud; Elve 91 P. vl.; op 9/v. Olie te leveren: in Sept., Oct. en Nov. e. k. 104 P. vl.

RAAPOLIE dadelijk en 1 Sept. merkelijk hooger betaald, de latere maanden williger: op 6/w. ƒ $63\frac{1}{2}$; Vlieg. ƒ 62 à 63; 1 Sept. e. k. ƒ $60\frac{1}{4}$ à $62\frac{3}{4}$; 1 Oct. e. k. ƒ 60 à $\frac{1}{4}$; 1 Nov. en Dec. e. k. ƒ $59\frac{3}{4}$ à $60\frac{1}{4}$.

LIJNOLIE prijshoudend: op 6/w. ƒ $47\frac{1}{2}$; vlieg. ƒ 46; 1 Sept. e. k. ƒ $45\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; 1 Oct. e. k. ƒ $46\frac{1}{4}$; 1 Nov. e. k. ƒ 47; 1 Dec. e. k. ƒ $47\frac{1}{4}$.

HENNEPOLIE, op 6/w. ƒ $51\frac{1}{4}$; vlieg. ƒ 50.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., ƒ 102 à ƒ 105.

LIJNKOEKEN, per 104 stuks ƒ 14 à ƒ $16\frac{1}{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 31 AUGUSTUS 1855.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van ƒ 15,50	tot ƒ 15,70.
Het dito dito Rogge Oude	» » 0,00	» » 11,25
Het dito dito Rogge Nieuwe	» » 10,90	» » 11 85.
Het dito dito Boekweit Oude	» » 0,00	à » 0,00
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» » 0,00	» » 0,00
Een dito pond Boter		» 1 00
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)		ƒ 3,10
Het 1000 Eiken Telhout		» 2 80
Het 1000 Doof Hout		» 2,25
De kar Spaanders		» 2,90.
De » Struiken		» 3,00
De 100 Mutsaard		» 3,50.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (31 *Augustus*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{3}{4}$; 3 pCt. 76; 4 pCt. $93\frac{1}{4}$; Amort. Syndik. $3\frac{1}{2}$ pCt. $90\frac{1}{4}$; Rusland 5 pCt. 103; 4 pCt. bij Hope 77; Idem bij Stieglitz $76\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$; Nieuwe 5 pCt. $82\frac{3}{8}$; Certif. van Adsign. 6 pCt. $59\frac{1}{4}$; Spanje $1\frac{1}{4}$ pCt. $18\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{13}{16}$; 3 pCt. 31, $\frac{1}{16}$, 31; Oostenrijk Metall. 5 pCt. $62\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$; Nieuwe 5 pCt. $74\frac{1}{32}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{1}{2}$; $2\frac{1}{2}$ pCt. 32, $\frac{1}{16}$; Nat. Metall. 5 pCt. $67\frac{5}{8}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{1}{16}$; Belgie $2\frac{1}{2}$ pCt. bij Rothschild 51; Portugezen te Londen 3 pCt. $40\frac{5}{16}$; Brazilie 5 pCt. 98; Mexiko $20\frac{7}{8}$, 21.

Advertentiën.

, Te *Breda*, den 30. Augustus 1855, is bevallen van een **ZOON** de Hoogwelgeboren Vrouwe PHILIPPINA ELISABETH KUIJSTEN VAN HOESEN, Echtgenoote van Jonkheer Mr. P. SIX.

Eenige Kennisgeving.

, Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Breda* van den 28sten Augustus 1800 vijf en vijftig, is CORNELIA MARIA DEKKERS, woonplaats hebbende te *Klundert*, uit hoofde van Krankzinnigheid, gesteld onder Curatele.

BEKKERS,

Procureur bij de Arrondissements-Regtbank te Breda.

DEPARTEMENT VAN FINANCIEN.

BESTUUR DER DOMEINEN.

PROVINCIE NOORD-BRABANT.

Op *Maandag den* 17. *September* 1855 *en volgende dagen*, des voormiddags ten 10 uren, zal, in het Koffijhuis van J. G. SPRENGERS op de Groote Markt te *Breda*, ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSEN, worden overgegaan tot de OPENBARE VEILING van 59 perceelen VISSCHERIJEN, ERFJES, RIJKSGRONDEN langs de Groote Wegen enz. enz. en 522 kavels HEIDEGRONDEN bevattende 2225 Bunders, gelegen onder de Kantoren *Breda* en *Oudenbosch*, breeder bij Billetten en Catalogus omschreven; liggende de Voorwaarden ter lezing ten Kantore van den Ontvanger der Domeinen te *Breda*, van voornoemden Notaris aldaar, en van de Ontvangers der Registratie en Domeinen te *Eindhoven*, *Oosterhout*, *Oudenbosch*, *Zevenbergen* en *Bergen-op-Zoom*, terwijl bovendien de Algemeene Voorwaarden, waarop 's Rijks Domeinen worden vervreemd, ter lezing liggen ter Griffie van ieder Provinciaal Gouvernement, en ten Kantore van ieder Directeur der Registratie en Domeinen.

De Ontvanger der Domeinen,

P. SIX.

, Mr. J. F. C. J. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal op *Donderdag den* 6. *September* 1855 *en volgenden dag*, telkens beginnende des voormiddags ten 10 ure, ten verzoeke en ten huize van den Heer J. P. VERHEUL op de *Veemarkt*, Wijk D, N°. 184, te *Breda* (door Kwitering van Affaire), PUBLIEKE VERKOOPING houden van eene aanzienlijke Partij MANUFACTUUR- en ELLENGOEDEREN, bij gedrukte Aanplakbilletten breeder omschreven.

Daags te voren (*Woensdag*) aldaar op de gewone uren voor een ieder te zien.

Het Eau des Carmes

van MARGARETHA GRASS werkt gunstig bij krampachtige verzwakkingen van zenuwgestel en spijsverterings-organen, bij flaauwten, aanvallen van beroerten, ongeregelden bloedsomloop, hoofdpijn en tandpijn, en vervangt naar het getuigenis van Dr. KILIAN, de HOFMAN'S Droppels *met veel zekerder en aangenamer werking in alle voorkomende gevallen.*

Het wordt uiterlijk door inwrijvingen en inademen en innerlijk met water vermengd gebruikt, is onschadelijk in alle opzigten en bij bloedsaandrang en beroerten volstrekt onmisbaar.

Bij ieder fleschje wordt *eene aanwijzing tot gebruik* afgegeven.

De echte PâTE PECTORALE van REGNAULD, vervaardigd door L. FRERE; PâTE NAFE D'ARABIE van LANGRENIER, HOOPER'S STEMSCHIJFJES, die de stem zuiver en helder maken; PASTILLES VICHY, PâTE JUJUBES, PâTE REGLISSE.

VARKENSMIDDEL. Tegen de thans heerschende Ziekte onder de Varkens is dit middel zeer aan te bevelen en verzoeken wij allen die dit lezen, de landlieden daarop opmerkzaam te maken.

De Kruik kost ƒ 1.40 en kunnen daarmede wel 6 Varkens genezen worden.

Amsterdam, Verkoophuis.	Breda, C. C. Kannemans v. Dashorst.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	's Hertogenbosch, F. L. Welsch.
» P. F. Appelboom, Apoth.	Tilburg, C. H. Domhoff.
» C. H. Veraart.	Tholen, T. J. Maas.
Breda, Wed^e. Wiercx Follanzi.	

En in de bekende Depôts in de andere Steden.

Voor Gymnasiën en Instituten.

Door W. J. THIEME *te* Zutphen, *zijn de volgende werken uitgegeven:*

Aardrijks- en Geschiedkundig Woordenregister, ter dienste van aankomende beoefenaars der Schriften van *C. Nepos* ... ƒ 0,40.

Bomhoff, *Hz.* (*D.*) Nouveau Dictionaire Français-Hollandais et Hollandais-Français, gr. 8°. ... » 4,00.

——— Eng.-Dutch and Dutch-Engl. Pocket-Dictionnary. » 3,50.

Broder, Latijnsch leesboek voor eerstbeginnenden, 4de druk ... » 0,90.

Gedike, Latijnsch leesboek voor eerstbeginnenden, of verzameling van fabels en vertellingen, enz. 5de druk ... » 0,80.

Grieksch-Hollandsch Handwoordenboek, bewerkt naar de uitgave van *J. A. E. Schmidt*, Lector der Nieuw-Grieksche en Russische talen aan de Hoogeschool te Leipzig, een deel in groot 8°. . » 6,50.

Heyse, Hoogduitsche Spraakleer, door Dr. *W. G. Brill*. Deze dient tot vervanging van de Spraakleer van *Hamelberg*, die uitverkocht is. » 2,00.

Kaercher, Latijnsch-Nederduitsch Woordenboek, met eene Nederduitsche Woordenlijst, bewerkt door *J. Terpstra*, gr. 8°. ... » 7,00.

Kampen, (*N. G. van*) Handboek der dichtkunde en welsprekendheid, naar den 4den Hoogduitschen druk bewerkt, en ten aanzien der Nederlandsche Letterkunde vermeerderd, tot eene handleiding bij voorlezingen op middelbare en hoogere scholen ... » 4,90.

Krebs, (*J. P.*) Grieksche Grammatica, benevens een leesboek voor de lagere en middenste klassen, met eene Grieksch-Hollandsche Woordenlijst, naar de 5de Hoogduitsche uitgave, omgewerkt door Dr. *Jac. Terpstra*, onder medewerking der Heeren Dr. *W. C. L. Clarisse* en *J. T. Bergman* ... » 2,90.

Kühner, Grieksche Syntaxis, door Dr. *H. J. Matthes*. *JCzn* ... » 3,90.

Legis, (Dr. *G. Th.*) Woordenboekje der Noordsche Godenleer, met eene voorrede van Mr. *A. C. W. Staring van den Wildenborgh* » 0,75.

Lehman, Handbuch der Deusschen Sprache, enthaltend Auszüge aus den besten prosaischen Schriftstellern und Dichtern der Deutschen. Herausgegeben von *G. F. W. Frederiks*, 9. Aufl., zeitgemäsz bearbeitet von *H. A. Hamelberg* ... » 2,50.

Lenting, (*J.*) Observationes in Aristophanis comici fabulas ... » 0,80.

Meidinger, grammaire allemande pratique, 15 édition ... » 1,80.

Neues Deutsch.-Holl. Handwörterbuch, 3te Aufl. ... » 3,00.

Puntekoek, (*J. W. J.*) Uitgewerkte oplossingen der rekenkunstige vraagstukken, voorkomende in de beginselen der stelkunst *van en met* eene voorrede van Prof. *J. de Gelder* ... » 1,80.

Poppe, geschiedenis der uitvindingen van den vroegste tot op onzen tijd, 4 stukjes ... » 1,15.

Ramshorn, (*L.*) Handwoordenboek van Latijnsche Synonymen, naar het Hoogduitsch bewerkt, door Dr. *J. K. Badon Ghyben* ... » 2,50.

Salustii, (*C. C.*) opera, editionem curavit *J. Lenting*, Prof. ... » 0,90.

Williams, (*T. S.*) Engelsch-Nederduitsche Gesprekken over het gebruik en de grondregelen der Engelsche taal, naar den 3den druk door *D. Bomhoff*, *Hz.* 6de druk ... » 0,90.

——— Nieuwe Engelsche Spraakkunst, naar den 3den druk voor Nederlanders bewerkt, door *D. Bomhoff*, *Hz.* ... » 1,80.

Spoedig verschijnt.

Reitz. (*J. F.*) Themata, 10de druk, bewerkt door Dr. *W. G. Brill*. » 1,50.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.